

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Jeg maa gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at efter Lovens frigøres disse Beløb, som Kreditorerne fik indefrosset i 1932, automatisk efter 5 Aars Forløb. Indefrysningen er i sin Tid gennemført ved en frivillig Ordning mellem Kreditorer og Debitorer, og man bør derfor ikke hindre Kreditorerne i at faa deres Rettigheder igen efter Lovens Bestemmelser, idet man i saa Fald vilde ophæve de Forudsætninger, under hvilke Kreditorerne har tiltraadt disse Ordninger, hvorefter de ingen Renter og Afdrag har faaet i 5 Aar.

Det ærede Medlem Hr. Jensen (Horsebæk) har spurgt mig, om jeg vilde overveje et Andragende om en mindre Statsstøtte til de fynske Husmænds Forsøg med Tobaksdyrkning. Jeg skal gerne overveje dette Spørgsmaal velvilligt. Det maa erkendes, at Anvendelse af Agerjord til andre Formaal end Dyrkning af de almindelige Afgrøder bør støttes for derved at skabe Mulighed for Selvforsyning med Varer, som ellers maa købes i Udlandet. At spare paa Importen kan være lige saa værdifuldt som at øge Eksporten, og da Landbrugseksporten jo i de senere Aar har haft store Vanskeligheder, er der god Grund til at fremme den Slags Forsøg paa Omlægning af Produktionen inden for Landbruget.

Det ærede Medlem Hr. Grønning — og det kan ogsaa godt være, flere andre ærede Medlemmer har været inde paa det samme — har gjort kritiske Bemærkninger angaaende nogle Udtalelser, jeg ved et Møde i Studenterforeningen for nogle Uger siden har fremsat om Landbrugets Ejendomsskatter. Da disse Bemærkninger fra de ærede Talere røber nogen Misforstaaelse af mine Udtalelser, vil jeg benytte Lejligheden til at gøre nogle Bemærkninger om mit Syn paa dette Spørgsmaal.

Jeg udtalte paa dette Møde, at den Stigning i Ejendomsskatterne, som fandt Sted under Højkonjunkturen, i nogen Grad formindskede en tilsvarende Gældsstigning ved Ejerskifte i denne Periode, og dette var en Fordel for Landbruget; derimod havde en Stigning af disse Skatter under nedad-gaaende Konjunkturer naturligvis ikke denne Virkning, og at Landmænd hellere maa være Debitorer hos Staten end hos private Laan-givere, har Erfaringerne under Krisen til fulde vist. Ved Kanslergadeforliget i 1933 blev f. Eks. ca. $\frac{2}{5}$ af Landbrugets samtlige Ejendomsskatter til Stat, Amt og Kommune gjort konjunkturbestemt, hvilket i de værste Kriseaar betød en stor Lettelse for Landbruget. En tilsvarende Lettelse i

disse Aar hos de private Førstepants-Kreditorer vilde være af meget stor Betydning for Landmændene, men det har desværre ikke været muligt for Landbruget at opnaa dette.

Jeg tilføjede ved Mødet i Studenterforeningen, og jeg vil ogsaa gerne sige det her, at det derimod vil være meget betænkeligt at nedsætte Ejendomsskatterne varigt, altsaa ogsaa under eventuel Højkonjunktur. Der foreligger nemlig mange Beviser paa, at Landejendomme, og navnlig store Gaarde, under Højkonjunkturer bliver drevet ganske uanstændig daarligt, og jeg nævnte paa dette Møde 3 Tilfælde angaaende Gaarde i min egen Hjemegn. Disse 3 Gaarde blev drevet saa daarligt, at der intet Driftsoverskud blev, selv med de daværende høje Priser paa Landbrugsprodukter; det offentlige fik derfor ingen Indtægtsskat af disse store frugtbare Arealer og, da de paagældende ingen nævneværdig Formue havde, heller ingen Formueskat. Da Afgrøderne dels var elendige og dels slet ikke kom i Hus eller ogsaa i en saadan Tilstand, at de næsten var værdiløse, fik Samfundet meget lidt eller slet intet Korn fra disse Gaarde til Befolkningens Forsyning med Korn, som paa Grund af den skærpede Undervandskrig var i stor Fare. Paa Grund af den voldsomme Prisstigning paa Landbrugsprodukter kunde man dog stadig stifte ny Gæld paa Ejendommene og paa den Maade holde det gaaende, selv om Indtægterne var meget ringe paa Grund af den daarlige Drift. Værdien af de tre nævnte Gaarde steg i Løbet af nogle faa Aar til ca. det 3-dobbelte paa Grund af Højkonjunkturen, selv om de blev drevet saa daarligt, det vil sige at rundt regnet blev hver Gaards Værdi i disse Aar forøget med ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Dersom man ikke ligefrem vil forbyde Folk at drive Jorden paa denne Maade, er Ejendomsskatterne et meget virksomt Middel imod alt for daarlig Drift af saadanne Ejendomme, og af disse Grunde maa det være meget betænkeligt at gaa til en betydelig og varig Lettelse af Ejendomsskatterne, men ikke at gøre dem konjunkturbestemte, som vi gjorde i 1933, tværtimod.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen efterlyste — det findes paa Sp. 60 — de forskellige Landbrugsordninger og beklagede, at Forhandlingerne med Landbrugsorganisationerne gik saa trægt. At det gaar saa trægt, skyldes som bekendt, at Landbrugets Organisationer har store Vanskeligheder med at blive enige om Enkeltheder i Forslagene. Ogsaa jeg beklager, at det gaar saa trægt. Som bekendt udløber de fire